

KJV 2011-2012 (GROEP 6)

De hemel van Heivisj / Benny Lindelauf (door Sara Standaert)

Auteursinfo (zie ook www.villakakelbont.be)

Benny Lindelauf (Sittard, 1964) luisterde vroeger graag naar de verhalen die zijn oma vertelde. Verhalen over haar jeugd, maar ook sprookjes. Toen hij ouder was ging hij naar de Theaterschool in Amsterdam. Hij speelde en danste in verschillende (jeugd)theaterproducties. Maar als hij even niets te doen had ging hij, geïnspireerd door de verhalen van zijn oma, zitten schrijven.

Inmiddels heeft Benny Lindelauf van schrijven zijn beroep gemaakt, en geeft hij er les in aan mensen die ook willen leren schrijven. Zijn eerste boek *Omhoogvaldag* verscheen in 1998. Daarna volgden onder meer *Schuilen in een jas* en *Negen Open Armen*. Voor dat laatste boek ontving hij de Gouden Zoen 2005 en de Thea Beckmanprijs 2004. Benny Lindelauf houdt van theater en schrijft regelmatig teksten voor jeugdtheatergezelschappen. Met *De hemel van Heivisj* won hij de Woutertje Pietserse Prijs 2011 en de Dioraphte Jongerenliteratuur Prijs 2011.

Kort samengevat

Zuid Limburg, 1938. Fings droom is zojuist in duigen gevallen. Ze mag niet doorleren voor onderwijzeres, ze moet gaan werken bij de Sigarenkeizer. Het werk stelt niet veel voor: ze wordt oppas van Liesl, het eigenaardige nichtje van de vrouw van haar baas. Maar dan breekt de Tweede Wereldoorlog uit en Liesl blijkt in groot gevaar. De enige die haar kan helpen is Fing. Als het noodlot onafwendbaar lijkt, krijgt Fing op wonderbaarlijke wijze hulp. Niet van mensen maar van een mijnpaard genaamd Heivisj en een stokoude linde. Maar zal de redding op tijd zijn?

Suggesties vóór het lezen

- De titel *De hemel van Heivisj* onthult weinig tot niets over de inhoud van het boek. Laat de juryleden vóór ze het boek lezen neerschrijven of vertellen waar zij aan denken bij het lezen van de titel. (Je kan deze oefening eventueel uitbreiden met *Negen Open Armen*, het vorige boek van Benny Lindelauf.)

Op de eerste pagina speelt de schrijver met zijn titel: Fing wordt naar ‘de hemel’ gestuurd, naar de directrice van haar school. Daar krijgt ze zicht op een wondermooie toekomst die helaas kort daarna aan diggelen wordt geslagen.

- Vraag de jongeren mooie of inspirerende zinnen neer te schrijven.
- Mocht er iemand zijn binnen je groep die ‘Negen open armen’ reeds gelezen heeft: laat die er kort iets over vertellen.

Praten over het boek

Over dit boek valt er heel wat te vertellen. De methode Chambers is hier een handige instap: zie *Methode Chambers* op www.kjv.be/begeleiders/handboek.php en het boek *Vertel eens* van Aidan Chambers (Biblion, 2002).

Thema's

Laat de jongeren voor je het gesprek begint een aantal thema's opnoemen uit het boek.

- ***Tweede wereldoorlog***
  - Jodenhaat, verzet, angst, onderduiken...
  - De oorlog doet heel wat (relaties) veranderen: zoek hier samen voorbeelden van. Bijvoorbeeld: oma die verdwaasd achterblijft als vader en de zoons moeten vertrekken / een ontluikende liefde wordt problematisch als de jongen met de Duitsers sympathiseert / de zussenrelatie komt onder druk te staan / Fing moet haar droom opgeven...
- ***Volwassen worden***
- ***Familiebanden***

Personages

Vraag de juryleden welk personage ze het leukst vonden en waarom. Wie vinden ze minder leuk? Kunnen ze zich inleven in de personages?

- ***Fing***

Het boek wordt verteld vanuit het oogpunt van Fing: we volgen haar versie op de gebeurtenissen. Ze ziet haar toekomst in duigen vallen, raakt teleurgesteld, wordt verliefd en heeft liefdesverdriet, voelt zich verantwoordelijk, rebelleert etc. Ze is het oudste meisje van het gezin.

Stel: jij bent Fing. Zou jij het dan anders aangepakt hebben? Zou jij op dezelfde manier zijn omgegaan met Liesl?
- ***Muulke***

Fings heldhaftige zus met veel zin voor avontuur en drama.

Zoek voorbeelden uit het boek waaruit blijkt dat Fing en Muulke vrij verschillend zijn.
- ***Jes***

Het jongste meisje van het gezin. En tevens de zus met de zwakste gezondheid. Toch maakt ook zij een evolutie door: ze gaat gaandeweg meer voor haar rechten opkomen en op eigen benen staan. *Geef daar enkele voorbeelden van.*

- ***Oma Mei***
De oma van het gezin (de moeder van de reeds lang overleden moeder van de zusjes & broers).
Kan je enkele typische uitspraken noteren van Oma Mei? Wat vind je van Oma Mei? Zou je ook graag zo 'n oma hebben?
- ***Vader en zonen***
- ***Liesl***
- ***De Sigarenkeizer / De Pruusin***
- ***Filip / Bèr / Meester***
- ***Het paard Heivisj***

Vertelperspectief

Het verhaal wordt verteld vanuit het standpunt van Fing, zodat het verhaal hard gekleurd wordt door haar visie. Eén keer wordt dit bijna tastbaar: wanneer haar zusje Jes per abuis bij de groep Joden beland en zo bijna mee op het Jodentransport wordt gezet.

Stijl

De stijl is beeldend en bijzonder vlot: je hoort het huis kraken, je ziet het uilenoog van Oom Mei heen en weer schieten.

Persquote

Hieronder volgen een paar citaten uit recensies van het boek. Zijn de juryleden het eens met de recensenten?

- ‘Er zijn maar weinig schrijvers die hun personages zo adembenemend levensecht en origineel kunnen portretteren als Lindelauf. [...] Op bijna elke bladzijde van deze weergaloze roman staan dit soort schitterende zinnen [...] die je met een nieuwe blik naar de wereld en het leven laten kijken. En dat is wat grote literatuur vermag.’
Trouw
- ‘Veel etiketten passen op dit boek: oorlogsroman, psychologische roman, familieroman, streekroman. maar het is vooral een boek met onvergetelijke verhaalfiguren. Het is de moeite waard om zes jaar te wachten, als je daarna zo 'n boek kunt lezen.’
Dagblad van het Noorden
- Het beste jeugdboek van de laatste vijf jaar.
NRC Handelsblad

En ook nog...

- Vraag de juryleden welke passage hen het meest aangreep.
- *De hemel van Heivisj* is een historisch boek. Hebben de juryleden nog andere boeken over WOII gelezen? En zo ja: vonden ze dit mooier of beter?
- Vinden ze het leuk historische romans te lezen? Leert het ons iets over het heden?

Leestips

- *Negen Open Armen* / Benny Lindelauf

- *Oorlog zonder vrienden* / Evert Hartman
- *Het Achterhuis* / Anne Frank

Tot slot: www.kjv.be

Laat de juryleden online hun zeg doen bij het boek en/of lees er de commentaren van andere juryleden.

www.kjv.be → Welke boeken moet ik lezen → groep 6

Klik op de cover om commentaar te geven bij dit boek

Heb je foto's of tekeningen gemaakt? Toon ze online!

www.kjv.be → Prikbord → groep 6